

**СИЛАБУС
РОБОТА В МАТЕРІАЛІ**

**КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО
МИСТЕЦТВА ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ**

Кафедра	Декоративно-прикладне мистецтво	Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	4-й
Спеціальність 023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	нормативна
Спеціалізація	Художні вироби зі шкіри	Семестри	1

Викладач: Щербина Наталія Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри декоративного мистецтва КІПДМ ЛНАМ

E-mail: natkakischuk@gmail.com

Заняття: згідно розкладу, аудиторія № 50

Консультації: згідно розкладу, аудиторія № 50

Поза аудиторними заняттями e-mail - є основним засобом комунікації з викладачем виключно в робочі дні.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, Проектування Кіщук або скорочено Проект. Кіщук), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg. На час карантинних обмежень, можливе листування у Viber.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КІПДМ ЛНАМ. В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, а лекційні заняття на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються проектування виробів зі шкіри, можете використовувати інші засоби зв'язку, зокрема: Viber, Messenger, Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізіти і постреквізіти навчальної дисципліни):

Вивчення дисципліни є завершальним етапом фундаментального циклу, що базується на знаннях, які одержали студенти після вивчення композиції, рисунку, живопису, технології, історії мистецтва за фахом і дозволяє в майбутньому формувати експериментальну діяльність та творчість під час дисциплін: «Вузька поглиблена спеціалізація», «Дипломне проектування» «Переддипломна практика».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

Обладнання: Швейна, брусочна, двоїльна машини, прес позолотний, прес для кріплення фурнітури.

Інструменти: Ніж шерфувальний, шило, молоток, стамески, пробійники різної конфігурації, брусок, циркуль, кутники, лінійки (дерев'яна, металева), лекала.

Матеріали: Шкіра, підкладка (спилок, тканина), нитки Tutan, Poliart (№20, №40), клеї (Момент, 88, Bonikol MG, Bonikol Ter).

Фурнітура: замки-блискавки, хольнітени, кнопки (капра, alfa), півкільця, карабіни.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	7 (210 год)
Вид занять	Кількість годин
лекції	4
Практичні	116
Самостійна робота	90

Семестр 1 - 8 год/тиж.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Анотація: Дисципліна «Робота в матеріалі» є однією з профілюючих дисциплін з фахової підготовки студентів. Виконавська майстерність формується в поетапному освоєнні прийомів і способів художньої обробки шкіри. В практичній роботі студент керується теоретичними знаннями з технології. Робота в матеріалі тісно пов'язана з «композицією», тому програмові завдання інтегровані і сприяють досягнення спільної мети навчання – формування професійного художника в галузі художньої обробки шкіри.

Мета: Створити спектр можливостей для пошуку студентами індивідуального стилю та розуміння образно-пластичних властивостей шкіри для реалізації задуму в матеріалі.

Завдання: Протягом першого семестру четвертого курсу студенти виконують в матеріалі комплект тематичних виробів за власним вибором профілю в

художній обробці шкіри: одягові, шкіргалантерейні, інтер'єрні, оправно-палітурні, бьюварні вироби, декоративні твори, за цільовою аудиторією: чоловічі, жіночі, дитячі та професійним спрямуванням (ділові, спортивні, туристичні, дорожні та інші). Формотворення розробляється засобами макетування та на основі законів ансамблевого підпорядкування предметів із синтезом матеріалів (шкіра, тканина, метал та інші). Завдання передбачає виготовлення виробів зі шкіри, об'єднаних спільними художньо-технологічними особливостями в ансамбль. Тематика ансамблю визначається з ініціативи студента. Розміри, конструкція залежні від призначення виробів і згідно стандартів. Формотворення здійснюється засобами макетування. Художньо-технологічне та конструктивне вирішення базується за принципами організації ансамблю, довільними техніками.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні властивості основних і допоміжних матеріалів, розрізняти їх за якістю, фактурою, видами обробки та розуміти способи їх синтезу;
- технологічно-конструктивні методи виготовлення широкого асортименту виробів зі шкіри;
- спеціальну термінологію художньої обробки шкіри;
- естетичні та функціональні вимоги до виробів зі шкіри, художні техніки декорування;
- принципи ансамблевого підпорядкування предметів, гармонійне поєднання різноманітних матеріалів;
- умови технологічного процесу ручного виготовлення ексклюзивних речей.

вміти:

- вправно користуватися традиційними і новітніми матеріалами, інструментами та обладнанням;
- винахідливо, з художнім смаком, поетапно виконувати ексклюзивні вироби зі шкіри;
- всебічно та аналітично опрацьовувати інформаційний матеріал до теми;
- аналізувати художні, конструктивні та технологічні якості художніх виробів зі шкіри;
- вправно конструювати нові форми на основі власних ескізів засобами макетування;
- осмислювати основні закони та принципи класичного і народного мистецтва;
- обґрунтувати свою творчу ідею та її втілення у проекті.

мати досвід:

- використання ручного інструменту і механічного обладнання під час виготовлення художніх виробів зі шкіри;

- технологічно послідовно виконувати вироби зі шкіри за власним проектом.
- виконання лекал та макетів як основних елементів формотворення.

Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення курсу студент повинен оволодіти такими компетентностями:

4.1 Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі декоративного мистецтва, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів декоративного мистецтва, й характеризується невизначеністю умов.

4.2 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

4.3 Спеціальні компетентності (СК)

СК-3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК-4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК-5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК-6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК-7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК-9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК-10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети в професійній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН-2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН-5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН-6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН-7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН-17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН-18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом «Робота в мактеріалі» на 4 курсі вивчається протягом 7 семестру.

І семестр

МОДУЛЬ I. Авторські експерименти у творах ДМ

Змістовний модуль 1. *Ансамбль виробів зі шкіри згідно власного ескізу*

Тема 1. Ансамбль форм. Принципи поєднання виробів в ансамбль.

Фактурно-колірне вирішення. Підбір матеріалів .

Тема 2. Формотворення ансамблю виробів. Метод виготовлення.

Макетування. Співрозмірність форм. Лекала.

Змістовний модуль 2. *Виконання авторської експериментальної роботи*

Тема 3. Вираження задуму техніками художньої обробки шкіри.

Форма і декор. Синтез технік. Апробації авторських способів декорування.

Тема 4. Монтування виробів. Кріплення основних, проміжних і

допоміжних деталей. Фурнітура. Нанесення апретури.

Практична робота : Виконати ансамбль виробів зі шкіри (2 предмети).

ЛІТЕРАТУРА

1. Бегняк В. І. Основи конструювання та проектування виробів зі шкіри. Навчальний посібник. - Хмельницький: ТУП, 2002. - 259 с.
2. Горинь Г. Й. Художня обробка шкіри. Поділля: Історико-етнографічне дослідження. К. : Доля, 1994. С. 430–434
3. Горинь Г. Й. Шкіряні промисли західних областей України (друга пол. ХІХ- поч. ХХ ст.). К. : Наук. думка, 1986. 93 с.

4. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. К.: Майстер книг, 2016. 255 с.
5. Карпинець І. Кептарі Українських Карпат. Львів :Панорама, 2003. 56 с.
6. Кіщук Н. Технологічні особливості декорування художніх виробів зі шкіри на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.*20011. Спецвипуск VIII. С. 122–128.
7. Кіщук Н. Кушнірські вироби на Покутті і Західному Поділлі: конструктивно-технологічний аспект. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв.* 2012. №1. С. 32–35.
8. 65. Кіщук Н. М. Історичні аспекти становлення шкіряних промислів на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* 2017. Випуск 33. С. 53—65.
9. Кіщук Н. Кушнірство на Покутті: історичні аспекти становлення та шляхи відродження промислу. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* 2018. Випуск 36. С. 113—128.
- 10.Кіщук Н. Кушнірство на Покутті: історичні аспекти становлення та шляхи відродження промислу. *Вісник ЛНАМ.* Львів: ЛНАМ, 2018. Випуск 36. С. 113–128
- 11.Книш Б. В. Художні вироби зі шкіри на Гуцульщині ХІХ-ХХ ст. (витоки, типологія, художні особливості, збереження традиції) : дис. ... канд. мист. : 17.00.06. Львів, 2006.182 с.
- 12.Косміна О. Традиційне вбрання українців. К. : Балт-Друк, 2010. Т. 2 .160 с.
- 13.Кульчицька О. Л. Народний одяг Західних областей УРСР: альбом. К.1959. 16 с.
- 14.Матейко К. Український народний одяг. К. : Наукова думка, 1977. 224 с.
- 15.Пилип Р. І. Художня вишивка українців Закарпаття ХІХ — першої половини ХХ ст. (типологія за призначенням, художніми та локальними особливостями). Ужгород, 2012. 468 с.
- 16.Сапеляк О. Обробка шкіри та вироби з неї на Покутті. Народознавчі зошити. 2017. № 2 (134). С. 327–340.
- 17.Українське народне вишивання: навч. посібник. Київ: Науковий світ, 2006. 284 с.
- 18.Художні вироби зі шкіри у фондовій збірці Музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України / Л. Чайковська // Народознавчі Зошити. — 2008. — № 1-2. — С. 184-205. — Бібліогр.: 6 назв. — укр.
- 19.Dennis Braatz and Gulia Werner For the Love of Bags. Teneues, 2017. 220 p. **ISBN: 978-3-8327-3273-8**
- 20.HandSewingleather by Al Stohlman . Texas: Tandy Leather Co., 1977.
- 21.The Art of Making Leather Cases by Al Stohlman. Texas: Tandy Leather Co., 1979
22. Kishchuk Natalia. The TypologicalRange of Artistic Leather Goods in Pokuttya and Western Podillya of the Late 19th and Early 20th centuries. The European Journal of Humanities and Social Sciences, Premier Publishing s.r.o. Vienna. 1. 2019. p.17-22 p.
23. Kishchuk N. Artistic Leather Goods in Pokuttya and Western Podillya in the research works by ethnographers and art critics of the end of the XVIIIth — XXth centuries. Austrian Journal of Humanities and Social Sciences. 2014. № 1. P. 44–48.
24. <https://artkipdm.kosiv.org.ua/2014/11/01/1026/>
25. <https://www.youtube.com/watch?v=qu3L3UFax2s>

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення практичних занять та самостійної роботи. Практичні заняття здійснюються аудиторно у вигляді послідовного виконання етапів виготовлення виробів зі згідно власного проєкту. Самостійна робота студентів зорієнтована на закріплення матеріалу, підготовку до наступних практичних занять та виконання безпосередньо в матеріалі виробів зі шкіри згідно власних ескізів.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань згідно тем і в кінці кожного змістового модуля. За невчасне виконання поточних завдань, знімається 1 бал.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у 1-му семестрі здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх складових проєкту.

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем).

Критерії оцінювання навчальних елементів	Поточні (за змістовий модуль)	Підсумкові
Концептуальний ескіз	3	
Макет, лекала	8	
Композиційно-технологічні особливості декору	12	12
Конструктивне рішення, новаторство	7	12
Формотворення в матеріалі	10	16
Сума балів	30	40
Додаткові бали		
Відвідування занять		3
Творча поза навчальна діяльність		4

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже $2 \times 30 + 40 = 100$.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий екзамен-перегляд	Кількість балів
1	Модуль 1.		
	Змістовий модуль 1		
	Т 1	Т 2	
	30	30	40
			100

	Змістовий модуль 2			
	Т 3	Т 4		
	30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Під час занять з дисципліни «Робота в матеріалі» відбувається живе спілкування студентів та викладача щодо шляхів реалізації авторського задуму. Студенти також мають можливість консультуватись з майстрами виробничого навчання. Позитивно впливає на оцінювання активна творча діяльність студента та власна концепція вирішення поставлених завдань згідно тем.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати самостійно і виконати певні технологічні вправи, передбачені темою. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то

навіть за наявності всіх складових проекту студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КПДМ ЛНАМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент не отримає балів за завдання.